

- Даний морфологічний класифікатор дозволяє:
- ✦ визначити безліч варіантів інновацій;
  - ✦ виявити на основі оцінки нововведень специфічні вимоги, запропоновані до їх розробки та впровадження на підприємстві;
  - ✦ конструювати економічні механізми та організаційні форми управління процесами формування інноваційної політики промислових підприємств залежно від типу інновацій;
  - ✦ визначити форми реалізації та просування інновацій на ринку.

ВИСНОВКИ

Обґрунтована і запропонована морфологічна класифікація інновацій з урахуванням запропонованих ознак забезпечує можливість врахування особливостей їх впливу на ефективність реалізації конкретних інноваційних технологій. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Гриньов А. В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління

ня : монографія / А. В. Гриньов.– Харків : ВД «ІНЖЕК», 2003. – 304 с.

2. Лапин Н. И. Теория и практика инноватики : учеб. пособие / Н. И. Лапин. – М. : Университетская книга, Логос, 2008. – 328 с.

3. Уткин Э. А. Инновационный менеджмент / Э. А. Уткин, Н. И. Морозова. – М. : АКАЛИС, 1997. – 208 с.

4. Фатхутдинов Р. А. Инновационный менеджмент / Р. А. Фатхутдинов – СПб. : Питер, 2002.– 400 с.

5. Burmester R., Vahs D. Innovations-management. Von der Produktidee zur erfolgreichen Vermarktung / R. Burmester, D. Vahs. – 3. Auflage, Stuttgart 2005. – 412 p.

6. Drucker P. F. The discipline of innovation / P. F. Drucker. – Harvard Business School Publishing. Product Number 3480, 2007. – 294 p.

7. Wahren H-K. Erfolgsfaktor innovation. Ideen systematisch generieren, bewerten und umsetzen / H-K. Wahren. – Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2008.– 283 p.

Науковий керівник – канд екон. наук, доцент кафедри політичної економії Харківського національного економічного університету **Сотніков В. І.**

УДК 330.3:346.7

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

ОВЧИННИКОВА М. А.

УДК 330.3:346.7

Овчинникова М. А. Анализ проблем инновационно-инвестиционного законодательства Украины

У статті проаналізовано сучасний стан нормативно-правової бази інноваційно-інвестиційної діяльності України. Обґрунтовано актуальність модернізації інноваційно-інвестиційного законодавства та його відповідність світовим стандартам. Сформовано перелік основних вітчизняних нормативних актів у контексті напрямків державного регулювання інноваційно-інвестиційного розвитку та визначено проблеми законодавчого забезпечення у цій галузі. Висновки про недоліки у правовому забезпеченні інноваційно-інвестиційної діяльності були підтверджені аналізом наукових праць провідних спеціалістів з цього питання.

Ключові слова: інноваційно-інвестиційне законодавство, національна інноваційна система, державне регулювання інноваційно-інвестиційного розвитку.
Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 26.

Овчинникова Марина Альбертівна – асистент, кафедра фінансів і кредиту, Харківський національний університет будівництва та архітектури (вул. Сумська, 40, Харків, 61002, Україна)
E-mail: goldenmark@rambler.ru

УДК 330.3:346.7

Овчинникова М. А. Анализ проблем инновационно-инвестиционного законодательства Украины

В статье проанализировано современное состояние нормативно-правовой базы инновационно-инвестиционной деятельности в Украине. Обоснована актуальность модернизации инновационно-инвестиционного законодательства и его соответствие мировым стандартам. Сформирован перечень основных отечественных нормативных актов в контексте направлений государственного регулирования инновационно-инвестиционного развития и определены проблемы законодательного обеспечения в этой сфере. Выводы о недостатках в правовом обеспечении инновационно-инвестиционной деятельности были подтверждены анализом научных работ ведущих специалистов в этой области.

Ключевые слова: инновационно-инвестиционное законодательство, национальная инновационная система, государственное регулирование инновационно-инвестиционного развития.
Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Библ.:** 26.

Овчинникова Марина Альбертовна – ассистент, кафедра финансов и кредита, Харьковский национальный университет строительства и архитектуры (ул. Сумская, 40, Харьков, 61002, Украина)
E-mail: goldenmark@rambler.ru

UDC 330.3:346.7

Ovchinnikova M. A. Analysis of Problems of Innovative-Investment Legislation of Ukraine

In the article the modern state of normatively-legal base of innovative-investment activity in Ukraine is analysed. Actuality of modernisation of innovative-investment legislation and his accordance are reasonable to the world standards. The list of basic home normative acts is formed in the context of directions of government control of innovative-investment development and the problems of the legislative providing are defined in this sphere. Conclusions about defects in the legal providing of innovative-investment activity were confirmed by the analysis of the advanced studies of leading specialists in this area.

Key words: innovative-investment legislation, national innovative system, government control of innovative-investment development.

Pic.: 1. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 26.

Ovchinnikova Marina A. – Assistant, Department of Finance and Credit, Kharkiv National University of Construction Engineering and Architecture (vul. Sumska, 40, Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: goldenmark@rambler.ru

Протягом останніх років, враховуючи кризовий стан світової економіки, виникла необхідність у перегляді існуючих і формуванні нових напрямів розвитку національної економіки України, пріоритетом яких є становлення інноваційної моделі розвитку.

Актуальність інноваційної моделі розвитку зумовлюється стрімким зростанням впливу науки та нових технологій на соціально-економічний розвиток, що відбувся протягом останніх 20 – 30 років. Нові технології докорінно і швидко змінили структуру світової економіки. Виявилось, що неспроможність країни здійснити структурну перебудову економіки відповідно до нового технологічного укладу (чи зволікання з цим) не просто гальмує її розвиток, але й призводить до економічної деградації і відсуває її на периферію світових економічних процесів [12].

Досвід розвинених країн світу підтверджує, що ключова роль у забезпеченні умов інноваційного розвитку, формуванні національної інноваційної системи належить державі, яка встановлює стратегічні цілі, забезпечує ресурсну підтримку, зокрема бюджетне фінансування, податкове стимулювання, кредитування тощо. Особливе значення у процесах функціонування національної інноваційної системи має організація та стимулювання процесів оновлення технологій, передачі наукових розробок із сфери знань у виробничу сферу, що досягається за допомогою розвитку системи освіти, ринку інтелектуальної власності, створення інноваційної інфраструктури, фінансового та податкового стимулювання науково-технічної діяльності тощо [22].

Організація таких процесів потребує істотних інвестицій, що, у свою чергу, залежить від ефективності інвестиційної політики. Таким чином, активізація інноваційно-інвестиційної діяльності галузей економіки країни повинна сприяти якісно-кількісному економічному зростанню держави.

Розвиток національної інноваційної системи, як об'єкта державної політики, повинен мати належну нормативно-правову основу. Тим більше, враховуючи незмінний євроінтеграційний курс розвитку нашої країни, на порядок денний виходить питання про аналіз і модернізацію інноваційно-інвестиційного законодавства України та його відповідність світовим стандартам, які вимагають ефективної правової бази.

Важливу роль у дослідженні проблем, пов'язаних із законодавчими основами та організацією інноваційно-інвестиційної діяльності як держави, так і окремих підприємств, відіграють праці таких науковців і практиків: В. П. Александрова, Ю. Є. Атаманова, М. Д. Василенко, О. М. Вінник, В. Г. Володін, М. В. Гаман, Д. В. Задихайло, Л. І. Курило, В. І. Кухар, В. К. Мамутов, О. С. Марченко, О. П. Орлюк, О. С. Попович, О. Д. Святоцький, Г. С. Стефанишин, В. Я. Тацій, Н. П. Тиндик, та ін. [3 – 11; 13 – 21; 23 – 26].

Метою статті є аналіз законодавчої бази інноваційно-інвестиційної діяльності України, формування найбільш повного переліку нормативних актів у контексті напрямків державного регулювання інноваційно-інвестиційного розвитку та виявлення недоліків у правовому забезпеченні.

Вітчизняне інноваційно-інвестиційне законодавство складається із сукупності нормативно-правових актів, а саме: закони та кодекси України, постанови та розпорядження Уряду, укази Президента України, накази профільних міністерств і відомств.

Деякі науковці [7; 10] здійснюють диференціацію інноваційно-інвестиційного законодавства на загальне та спеціальне (особливе).

Під загальним законодавством слід розуміти систему нормативних актів, які регулюють не тільки відношення у сфері інноваційно-інвестиційної діяльності, а й інші види суспільних відношень [7].

Під особливим (спеціальним) законодавством можна розуміти систему нормативних актів, які регулюють саме інноваційно-інвестиційні відносини [7].

На рис. 1 наведено огляд основного інноваційно-інвестиційного законодавства України та інститутів, що беруть участь у законотворчому процесі в цій галузі.

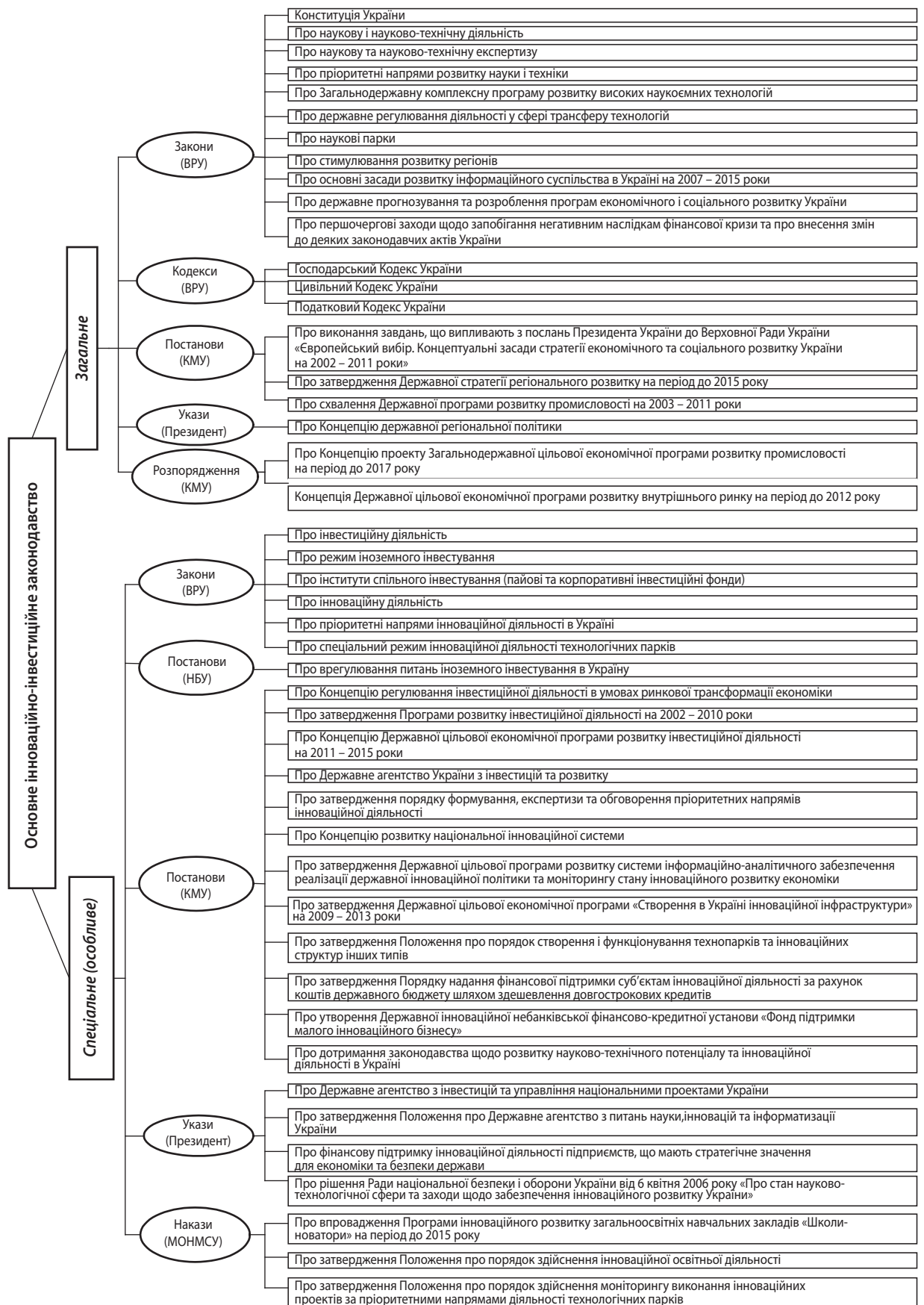
Аналізуючи данні, наведені у рис. 1, можна визначити, що державою вже сформована нормативно-правова база з регулювання інноваційної та інвестиційної сфери діяльності. Але варто погодитися з думкою багатьох вітчизняних науковців, що законодавство перебуває в розгрупованому, суперечливому, незадовільному стані за відсутністю єдиної концептуальної основи правотворчого процесу у сфері інноваційно-інвестиційної діяльності.

Так, у своїх роботах Василенко М. Д. [7] і Гаман М. В. [11] вагомим недоліком вважають порушення вимог законодавчої техніки до процесу формування нормативних дефініцій, зокрема термінів, які використовуються в національному законодавстві. Автори зазначають, що формування понятійного апарату в чинному законодавстві має відбуватися логічно і послідовно, з визначенням родових чи видових ознак того чи іншого терміна, включенні нормативних характеристик у концентрованій і узагальненій формі.

Гаман М. В., пропонуючи у своїй роботі [10] заходи з поліпшення інвестиційного клімату для підвищення конкурентоспроможності економіки України, відзначає, що передумовою забезпечення ефективності таких заходів має стати перегляд існуючих пріоритетів інвестиційного та інноваційного розвитку. Також автор бачить потребу в реформуванні дозвольної системи, насамперед, спрощенні механізму отримання дозволів і ліцензій у інноваційній діяльності та зменшенні їх кількості до необхідного мінімуму.

Стефанишин Г. С. [24] має спільну думку з Гаманом М. В. у питанні необхідності проведення системної реформи надання дозволів, а саме: інвентаризації та узагальнення переліку документів дозвольного характеру та визначення недоцільних і непередбачуваних законами України документів; ініціювання законодавчого визначення переліку видів інноваційно-інвестиційної діяльності, для яких слід отримувати дозволи.

Орлюк О. П. [19] зазначає, що однією з проблем створення ефективної правової бази інноваційно-інвестиційної діяльності є відсутність налагодженого механізму проведення детальних прогнозно-аналітичних

Рис. 1. Огляд основного інноваційно-інвестиційного законодавства

Примітка: ВРУ – Верховна Рада України, КМУ – Кабінет міністрів України, НБУ – Національний банк України, МОНМСУ – міністерство освіти і науки, молоді та спорту України.

досліджень для визначення науково-технологічних та інноваційних пріоритетів і систематичних досліджень фундаментального характеру щодо правового забезпечення інноваційної складової.

Попович О. С. [21] наголошує на необхідності приближення сукупності законів України, які регулюють науково-технологічну та інноваційну діяльність, до системи взаємозв'язаних нормативних актів, що цілеспрямовано діють на прискорення інноваційного розвитку країни, та перш за все звертає увагу на процес вдосконалення системи науково-технологічних та інноваційних пріоритетів.

У цьому напрямку державою вже зроблено певні кроки, а саме: у 2012 р. набув чинності Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [1]. На відміну від Закону України від 16 січня 2003 р. [2], у новому документі були зазначені засади формування саме цілісної системи пріоритетних напрямів інноваційної діяльності. Для цього у Законі [1] чітко прописано ієрархію пріоритетних напрямів розвитку науки та техніки [21]. Вона визначає рівень пріоритету згідно з рівнем органу влади, який його затверджує та відповідно розподіляє відповідальність за їх реалізацію. Середньострокові пріоритетні напрями формуються на основі стратегічних пріоритетних напрямів і поділяються на загальнодержавні, галузеві, регіональні. У переліку стратегічних пріоритетних напрямів інноваційної діяльності на 2011 – 2021 роки зроблено акцент на освоєння та впровадження нових технологій та обладнання, а не на модернізацію та вдосконалення існуючих технологій, як це було зазначено в Законі [2].

Але для забезпечення розвитку національної інноваційної системи визначені державою пріоритетні напрями інноваційної діяльності повинні набути практичного значення через впровадження реальних механізмів реалізації [21].

Як зазначає Тацій В. Я., сьогодні на державному рівні встановлено правовий зміст національної інноваційної системи, що є необхідною передумовою змін векторності державної економічної політики у напрямку інноваційних трансформацій та оптимізації змісту її інноваційної складової з метою реалізації оптимальної, з урахуванням світових тенденцій інноваційно-інвестиційної моделі розвитку національної економіки. Але, незважаючи на це, не відбулося адаптації вітчизняного інноваційного законодавства, його пристосування до формування всіх підсистем національної інноваційної системи та створення інноваційного ринку [25].

Атаманова Ю. Є. також наголошує, що у зв'язку з активною спеціалізацією суспільних відносин і особливою актуалізацією різних сторін інноваційних процесів доцільно порушити питання про виділення особливого сегмента національного ринку – інноваційного ринку. Основною передумовою становлення інноваційного ринку як особливої сфери обміну окремими видами товарів і як сукупності економічних відносин, які у ній складаються, треба вважати затребуваність інновацій не лише як фактора виробництва, але й як самостійного товару [4].

Для ефективного функціонування інноваційного сектора національної економіки необхідний комплексний, системний підхід до всіх елементів інноваційного ринку. Однак на сьогодні такий цілеспрямований, комплексний підхід до правового забезпечення інноваційних процесів ще не набув законодавчого оформлення [4].

З метою підвищення рівня ефективності законодавчого регулювання відносин в інноваційно-інвестиційній сфері деякі науковці, серед яких Атаманова Ю. Є., Задохайло Д. В., Тацій В. Я. [6; 13; 25], пропонують провести систематизацію всього масиву нормативно-правових актів і розробити за її результатами єдиний кодифікований акт, регулятивним впливом якого охоплювалися б усі основні аспекти реалізації відносин інноваційного процесу.

Тацій В. Я. зазначає, що кодифікація має забезпечити відповідними правовими засобами взаємодію державних органів і суб'єктів інноваційної діяльності в системі організаційно-господарських відносин, кінцевою метою яких є стимулювання та державна підтримка інноваційної діяльності на території України [25].

Атаманова Ю. Є. стверджує що впровадження єдиного кодифікованого акту дозволить не лише якісно підвищити рівень ефективності законодавчого регулювання інноваційних відносин завдяки відміні недієвих, застарілих правових норм та приведенні їх у гармонійну єдність, але й модернізувати його з урахуванням стану і проблем національної економіки, державних пріоритетів із впровадження інноваційних засад її розвитку та тенденцій руху глобальної, світової економічної системи [6].

Задохайло Д. В. ще одним аргументом на користь кодифікації інноваційного законодавства вважає необхідність сумісності законодавчого регулювання безпосередньо інноваційних відносин, з керуючим впливом на них державної інноваційної політики, що також має власну правову форму та механізм і за характером дії визначає режими інтенсивності функціонування тих чи інших типів інноваційних відносин. Адже саме реалізація державної інноваційної політики через діяльність уповноважених її органів, у процесі реального застосування державою власних організаційно-господарських повноважень, у тому числі організаційних, фінансових, інституційних тощо, і буде визначати напрямки та інтенсивність «спрацювання» визначених законодавством форм функціонування інноваційних відносин на різних ланках інноваційної системи [13].

Як бачимо із зазначеного вище, науковці мають майже єдину думку про доцільність проведення систематизації інноваційно-інвестиційного законодавства.

У табл. 1 наведено основні нормативно-правові акти за напрямами державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні, що існують на сьогодні.

Як видно з табл. 1, найбільшу кількість нормативно-законодавчих актів (40 документів) присвячено регулюванню загальних засад інноваційної діяльності. У цих нормативних документах прописані основні правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлені форми стимулювання державою інноваційних процесів, які спрямовані на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом.

Правове забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні

№ з/п	Основні законодавчі акти	Основні напрями державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності										
		Регулювання загальних засад інвестиційної діяльності	Регулювання процесу іноземного інвестування	Регулювання діяльності технологічних парків	Регулювання наукової та науково-технічної діяльності	Регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності промисловості	Регулювання інноваційного розвитку регіонів	Податкове регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності	Регулювання фінансового забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності	Загалом		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Конституція України	+	+									2
2	Закон України «Про інвестиційну діяльність»	+	+	+		+			+		+	6
3	Закон України «Про режим іноземного інвестування»	+		+						+		3
4	Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)»	+		+								2
5	Закон України Про інноваційну діяльність	+	+			+			+	+	+	6
6	Закон України Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні		+			+	+	+	+			6
7	Закон України Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків		+			+	+			+	+	6
8	Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність		+			+		+	+	+	+	6
9	Закон України Про наукову та науково-технічну експертизу		+			+	+				+	4
10	Закон України Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки		+			+		+	+		+	5
11	Закон України Про загальнодержавну комплексну програму розвитку високих науко-ємних технологій	+	+			+	+				+	5
12	Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій	+	+			+			+		+	5
13	Закон України Про наукові парки	+	+			+				+	+	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	Закон України Про стимулювання розвитку регіонів	+	+						+			3
15	Закон України Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки	+	+		+	+		+	+		+	7
16	Закон України Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України		+			+						2
17	Закон України Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України	+	+								+	3
18	Закон України «Про освіту»							+			+	2
19	Закон України «Про вищу освіту»				+	+		+			+	4
20	Господарський Кодекс України	+	+									2
21	Цивільний Кодекс України		+									1
22	Податковий Кодекс України									+		1
23	Постанова Про врегулювання питань іноземного інвестування в Україну	+		+								2
24	Постанова Про Концепцію регулювання інвестиційної діяльності в умовах ринкової трансформації економіки	+		+						+	+	4
25	Постанова Про затвердження Програми розвитку інвестиційної діяльності на 2002 – 2010 роки	+	+	+		+	+		+	+	+	8
26	Постанова Про Концепцію Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011 – 2015 роки	+	+	+			+				+	5
27	Постанова Про Державне агентство України з інвестицій та розвитку	+	+	+					+			4
28	Постанова Про затвердження порядку формування, експертизи та обговорення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності		+		+	+			+			4
29	Постанова Про Концепцію розвитку національної інноваційної системи	+	+		+	+	+	+	+		+	8
30	Постанова Про затвердження Державної цільової програми розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної інноваційної політики та моніторингу стану інноваційного розвитку економіки	+	+			+	+		+	+	+	7
31	Постанова Про затвердження Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009 – 2013 роки	+	+		+	+	+	+	+		+	8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
32	Постанова Про виконання завдань, що випливають з послань Президента України до Верховної Ради України «Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002 – 2011 роки»	+	+	+	+	+	+	+	+		+	9
33	Постанова Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року	+	+	+		+	+	+			+	8
34	Постанова Про схвалення Державної програми розвитку промисловості на 2003 – 2011 роки	+	+	+	+	+	+				+	7
35	Постанова Про затвердження Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів		+		+	+					+	4
36	Постанова Про затвердження Порядку надання фінансової підтримки суб'єктам інноваційної діяльності за рахунок коштів державного бюджету шляхом здевелювання довгострокових кредитів	+	+								+	3
37	Постанова Про утворення Державної інноваційної небанківської фінансово-кредитної установи «Фонд підтримки малого інноваційного бізнесу»	+	+			+					+	4
38	Постанова Про дотримання законодавства щодо розвитку науково-технічного потенціалу та інноваційної діяльності в Україні	+	+		+	+			+	+	+	7
39	Указ Про Концепцію державної регіональної політики	+	+	+		+			+			5
40	Указ Про Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України	+		+					+		+	4
41	Указ Про затвердження Положення про Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України		+		+	+	+				+	5
42	Указ Про фінансову підтримку інноваційної діяльності підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави						+				+	2
43	Указ Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 квітня 2006 року «Про стан науково-технологічної сфери та заходи щодо забезпечення інноваційного розвитку України»	+	+		+	+	+		+	+	+	8
44	Указ Про Концепцію державної промислової політики	+	+			+	+				+	5
45	Розпорядження Про Концепцію проекту Загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2017 року	+	+			+	+					4
46	Розпорядження Концепція Державної цільової економічної програми розвитку внутрішнього ринку на період до 2012 року	+	+				+				+	3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
47	Наказ МОНМСУ «Про впровадження Програми інноваційного розвитку загальноосвітніх навчальних закладів «Школи-новатори» на період до 2015 року»		+					+				2
48	Наказ МОНМСУ «Про затвердження Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності»		+					+				2
49	Наказ МОНМСУ «Про затвердження Положення про порядок здійснення моніторингу виконання інноваційних проектів за пріоритетними напрямками діяльності технологічних парків»		+		+							2
	Разом	32	40	13	14	28	18	12	19	11	31	

Також велику кількість законодавчих актів присвячено регулюванню загальних засад інвестиційної діяльності (32 документи), фінансовому забезпеченню інноваційно-інвестиційної діяльності (31 документ) та регулюванню наукової та науково-технічної діяльності (28 документів).

Виходячи з аналізу табл. 1, можна виділити напрямки державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності, яким присвячена найменша кількість нормативно-правових документів, а саме: податкове регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності (11 документів), регулювання інноваційного розвитку освітнянської діяльності (12 документів), регулювання процесу іноземного інвестування (13 документів), регулювання діяльності технологічних парків (14 документів).

Такий стан державного регулювання зазначених напрямків інноваційно-інвестиційної діяльності підтверджується аналізом наукових праць з цього питання.

Так, Василенко М. Д. на підставі проведеного дослідження [7] робить висновок про недосконалість законодавчих підходів як до інноваційної діяльності в цілому, так і до господарювання в спеціальному режимі технопарків та інших інноваційних структур. На необхідність оновлення нормативно-правової бази з регулювання діяльності технологічних парків наголошує Курило А. І. [16] та ін.

Проблеми у державному регулюванні та впровадженні системної стратегії залучення іноземних інвестицій в Україну визначають Гаман М. В. [10], Стефанішин Г. С. [24] та ін.

Також у роботі [14] зазначено що, інноваційність вищої освіти не була достатнього рівня ефективності через певну непослідовність та низьку ефективність державної освітньо-наукової та інноваційної політики. Як наслідок, соціально-економічний розвиток держави відбувається без належного інтелектуального забезпечення.

У своїх дослідженнях науковці [9; 10; 24] визначають, що одним із механізмів для залучення інвестицій в Україну є введення пільгового режиму в податковому регулюванні інвестиційної діяльності. Але, на жаль, на сьогоднішній податкова система України є однією з найбільш ускладнених.

ВИСНОВКИ

Таким чином, незважаючи на багаторічний період розвитку та вдосконалення законодавства України з інноваційно-інвестиційної діяльності, залишається багато проблем, що потребують негайного вирішення в умовах стрімкого оновлення технологій та з огляду на обрання євроінтеграційного шляху розвитку нашої країни. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні» від 08 вересня 2011 р. № 3715-VI // ВВР.– 2012. – № 19-20, ст. 166.
2. Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні» від 16 січня 2003 р. №433-IV // ВВР.– 2003. – № 13, ст. 93.
3. **Александрова В. П.** Законодавча база і розвиток інноваційної сфери / В. П. Александрова, Т. І. Щедрина // Проблеми науки. – 2005. – № 12. – С. 40 – 47.
4. **Атаманова Ю. Є.** До проблеми комплексного правового забезпечення державного регулювання інноваційних процесів в Україні / Ю. Є. Атаманова // Українське комерційне право. – 2005. – № 6. – С. 37 – 50.
5. **Атаманова Ю. Є.** До питання правового визначення інноваційної діяльності / Ю. Є. Атаманова // Вісник Національної юридичної академії України ім. Я. Мудрого. – Господарське право. – 2010. – № 1 – С. 124 – 134.
6. **Атаманова Ю. Є.** Концептуальні підходи до систематизації інноваційного законодавства та розроблення проекту Інноваційного кодексу України / Ю. Є. Атаманова // Проект Інноваційного кодексу України як новий етап розвитку нормотворення в інноваційній сфері : матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 14 червня 2011 р. / редкол.: С. М. Прилипко, Ю. Є. Атаманова, Д. В. Задихайло. – Х.: ФІНН, 2011. – С. 27 – 33.

7. Василенко М. Д. Реалізація інноваційного законодавства: деякі українські реалії в контексті створення ефективної правової бази / М. Д. Василенко // Науковий вісник Чернівецького університету. – Правознавство. – 2008. – Вип. 435. – С. 66 – 70.

8. Вінник О. М. Інвестиційне право : навчальний посібник / О. М. Вінник. – К. : Атіка, 2000. – 252 с.

9. Володін В. Г. Питання правового регулювання залучення інвестицій в інноваційний розвиток в Україні / В. Г. Володін // Інвестиції та інноваційний розвиток. – 2008. – № 1. – С. 54 – 55.

10. Гаман М. В. Нормативно-правове регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності / М. В. Гаман // Науковий вісник Академії муніципального управління : Зб. наук. праць. – 2010. – Вип. 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu_upravl/2010_3/4.pdf>

11. Гаман М. В. До проблеми термінології в законодавстві про інновації / М. В. Гаман // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – Пропозиції до законодавства. – 2003. – № 3-4(5-8). – С. 323 – 326 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://www.univer.km.ua/visnyk/602.pdf>>

12. Інноваційний розвиток в Україні: наявний потенціал і ключові проблеми його реалізації. Аналітична доповідь Центру Разумкова // Національна безпека і оборона. – 2004. – № 7. – С. 2 – 25.

13. Задихайло Д. В. Проект Інноваційного кодексу в контексті інноваційної політики держави / Д. В. Задихайло // Проект Інноваційного кодексу України як новий етап розвитку нормотворення в інноваційній сфері : матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 14 червня 2011 р. / редкол.: С. М. Прилипко, Ю. Є. Атаманова, Д. В. Задихайло. – Х. : ФІНН, 2011. – С. 22 – 27.

14. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. – 444 с.

15. Кухар В. І. Удосконалення правового регулювання інвестиційних відносин як складова інвестиційної політики держави / В. І. Кухар // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 3. – С. 226 – 229.

16. Курило Л. І. Проблеми функціонування технопарків в Україні / Л. І. Курило // Інноваційна економіка. – 2010. – № 18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2010_4>

17. Мамутов В. К. Економіко-правові аспекти розвитку господарського комплексу / В. К. Мамутов // Вісник НАН України. – 2001. – № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://www.nbu.gov.ua/portal/all/herald/2001-03/5.htm>>

18. Марченко О. С. Економічний та правовий підходи до інноваційної діяльності: досвід порівняльного аналізу / О. С. Марченко // Вісник Національної юридичної академії України ім. Я. Мудрого. – Економічна теорія права. – 2011. – № 2(5) – С. 157 – 168.

19. Орлюк О. П. Законодавче забезпечення інноваційної діяльності в Україні / О. П. Орлюк // Наука та інновації. – 2008. – № 1. – С. 68 – 73.

20. Поєдинок В. В. До питання про систематизацію інвестиційного законодавства України / В. В. Поєдинок // Вісник Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. – Юридичні науки. – 2009. – № 80. – С. 27 – 30.

21. Попович А. С. О необходимости придания системности законодательству Украины, регулируемому на-

учно-технологическую и инновационную деятельность / А. С. Попович // Проблемы и перспективы инновационного развития экономики : материалы XIII международной научно-практической конференции по инновационной деятельности. – Симферополь : ФЛП Бражникова Н. А., 2008. – С. 54 – 58.

22. Постанова Верховної Ради України «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010 – 2020 роки в умовах глобалізаційних викликів» [Електронний ресурс]. Законодавство України. – Режим доступу : <<http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2632-vi>>

23. Святоцький О. Д. Правове забезпечення інноваційної діяльності в Україні: питання теорії та практики / О. Д. Святоцький, П. П. Крайнев, С. Ф. Ревуцький; за ред. О. Д. Святоцького. – К. : Ін Юре, 2003. – 80 с.

24. Стефанишин Г. С. Інноваційна діяльність як об'єкт правового регулювання / Г. С. Стефанишин, О. І. Лиса // Науковий вісник НЛТУ України : Збірник науково-технічних праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.11. – С. 302 – 309.

25. Тацій В. Я. Напрями вдосконалення інноваційного законодавства на сучасному етапі розвитку держави / В. Я. Тацій // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. – 2011. – № 9. – С. 43 – 51.

26. Тиндик Н. П. Інноваційна діяльність як об'єкт правового регулювання / Н. П. Тиндик // Митна справа. – 2011. – № 2(74). Ч. 2. – С. 72 – 76.